

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43Cob/462/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6613217427
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 11. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Dibdiaková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6613217427.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Drahomíry Dibdiakovej a členiek senátu JUDr. Evy Kmeťovej a JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. v právnej veci navrhovateľa CD Consulting s.r.o., so sídlom Politických väzňů 1272/21, Nové Město, 110 00 Praha 1, Česká republika, IČO: 264 29 705, v konaní právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421 proti odporcovi Y. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom B. K. H. XXX, XXX XX B. K. H., právne zast. Mgr. Jozef Mochňacký, advokát so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec v konaní o návrhu odporcu na prerušenie odvolacieho konania a zaplatenie zmenkovej sumy 678,- Eur s prísl., o odvolaní odporcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Lučenec č.k. 10C/102/2013-67 zo dňa 30. mája 2014 jednohlasne takto

rozhodol:

Návrh odporcu na prerušenie odvolacieho konania z a m i e t a.

Rozhodnutie Okresného súdu Lučenec č.k. 10C/102/2013-67 zo dňa 30. mája 2014 p o t v r d z u j e .

Navrhovateľovi sa náhrada trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

Napadnutým rozhodnutím zaviazal okresný súd odporcu, aby navrhovateľovi zaplatil zmenkovú sumu vo výške 678 Eur, zmenkový úrok vo výške 0,25 % denne zo sumy 708 Eur od 22.08.2009 do 11.07.2010 vo výške 573,48 Eur, zo sumy 678 Eur od 12.07.2010 do zaplatenia, 6% ročný úrok zo zmenkovej sumy 708 Eur od 28.12.2009 do 11.07.2010 vo výške 22,87 Eur, zo sumy 678 Eur od 12.07.2010 do zaplatenia a trovy konania vo výške 40,50 Eur. Zároveň zaviazal odporcu nahradiť navrhovateľovi zmenkovú odmenu vo výške 2,36 Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 115,94 Eur na účet právneho zástupcu navrhovateľa.

Prvostupňový súd tak v plnom rozsahu vyhovel navrhovateľovi, ktorý sa v zmysle Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie) domáhal, aby súd zaviazal odporcu k zaplateniu zmenkovej sumy vo výške 678,- Eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky, ktorú vystavil odporca dňa 05.05.2009 na zmenkovú sumu 708,- Eur, pričom sa zaviazal aj k úhrade zmenkového úroku vo výške 0,25% denne od 22.08.2009. Indosovaná zmenka je vista zmenkou opatrenou doložkou na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia. Zmenka bola vystavená dňa 05.05.2009 na sumu 708,- Eur, pričom do jej textu bol poňatý záväzok žalovaného zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad zmenkového veriteľa zmenkovú sumu spolu s 0,25% denným úrokom od 22.08.2010, za miesto splatenia bolo určené sídlo prvotného zmenkového veriteľa. Indosant predložil zmenku k zaplateniu,

príčom vystaviteľ doposiaľ nič nezaplátil. Keďže zmenková listina je opatrená doložkou „bez protestu“, indosant nenechal vyššie uvedené skutočnosti zistiť verejnou listinou.

Prvostupňový súd v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že nakoľko navrhovateľ jasne, úplne a zrozumiteľne v tlačive A uplatnil práva zo zmenky, v ktorom uviedol, že nie je pôvodným majiteľom, ale je indosatárom a ani odporca voči forme a obsahu zmenky nevzniesol žiadne námietky a ani žiadne návrhy na vykonanie ďalších dôkazov, súd ďalšie dokazovanie pre rozhodnutie vo veci nevykonával.

Rozhodnutie okresný súd odôvodnil tým, že zmenka je cenným papierom, ktorým sa zmenkový dlžník zaväzuje majiteľovi zmenky zaplatiť v mieste a v čase uvedenom v zmenke čiastku v nej určenú. Ide tak o záväzok, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Zákon dáva dlžníkom z takejto zmenky len možnosť podať námietku proti majiteľovi, avšak neupravuje, že by takáto listina nebola platnou zmenkou. S tým potom súvisí aj dôkazná povinnosť na strane dlžníkov, ktorí musia namietkať a preukázať, že šlo pôvodne o blankozmenku, ktorá mala byť vyplnená inak, a teda musia preukázať obsah vyplňovacieho práva, ako aj to, že blankozmenka bola vyplnená v rozpore s vyplňovacím vyhlásením, a teda aj s udeleným vyplňovacím právom, čo sa v prejednávanej veci nestalo. Ak by bola zmenka stále v dispozícii pôvodného majiteľa, ktorému bola na vyplnenie odovzdaná, bol by odporca na takéto námietky oprávnený, avšak len voči nemu. Ak však bola zmenka prevedená na iného majiteľa tak, ako je tomu v prejednávanej veci, musí dlžník preukázať, že nový majiteľ bol pri nadobúdaní zmenky v zlej viere alebo že sa previnil hrubou nebanlivosťou.

Okresný súd ďalej uviedol, že odporca vo svojom vyjadrení k návrhu namietal tú skutočnosť, že zmenka slúžila na zabezpečenie vrátenia úveru, ktorý bol odporcovi poskytnutý spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. na základe zmluvy o úvere uzavretej medzi spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom, pričom predmetná zmluva o úvere je zmluvou spotrebiteľskou a preto zmluvné dojednanie - dohoda o vyplnení zmenky je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá ako zmluvné dojednanie vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa. Túto námietku okresný súd vyhodnotil tak, že v prejednávanom prípade došlo k zmene majiteľa zmenky s tým, že navrhovateľ ako indosatár nenadobúda práva a povinnosti svojho predchodcu, ale právo zo zmenky. Súd už ďalej neposudzoval základný vzťah medzi odporcom a spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. aj vzhľadom na vyslovený právny názor Krajského súdu v Banskej Bystrici, nakoľko posudzovanie tohto základného vzťahu by malo význam až vtedy, keby odporca ako spotrebiteľ vzniesol voči majiteľovi námietky, že k indosácii došlo na jeho škodu alebo ak by podal relevantné kauzálne námietky týkajúce sa úverovej zmluvy, prípadne zmenky, čo by však musel v konaní aj preukázať. Z ust. čl. I § 17 Zákona zmenkového a šekového (ďalej ZZŠ) jednoznačne vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky. Táto prekážka môže byť prelomená len v tom prípade, ak dlžník zo zmenky preukáže, že nový majiteľ nadobudol zmenku nepoctivo. Nakoľko je právna úprava zmenkového práva prísne formálna a neumožňuje súdu bez podania námietok žalovaným prelomiť zásadu uvedenú v čl. I § 17 ZZŠ, nemohol sa súd ďalej zaoberať základným záväzkovým vzťahom, hoci má charakter spotrebiteľského vzťahu a posudzovať ho v záujme ochrany spotrebiteľa.

O trovách prvostupňového konania rozhodol okresný súd podľa zásady úspechu uvedenej v § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.) a navrhovateľovi, ktorý mal vo veci plný úspech, priznal náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatnenie práva, a to za zaplatený súdny poplatok vo výške 40,50 Eur a trovy právneho zastúpenia vo výške 115,94 Eur.

Proti rozhodnutiu okresného súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie odporca a navrhol, aby odvolací súd po prejednaní veci napadnutý rozsudok zmenil a návrh zamietol, prípadne aby v zmysle § 221 písm. h/ O.s.p. vec zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odporca v odvolaní uviedol, že predložená zmenka slúžila na zabezpečenie vrátenia úveru, ktorý bol odporcovi poskytnutý spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. na základe Zmluvy o úvere zo dňa 05.05.2009 uzavretej medzi spoločnosťou POHOTOVOSŤ, s.r.o. ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom. Na

základe uvedenej Zmluvy bol odporcovi poskytnutý úver vo výške 350,- Eur. Súčasťou Zmluvy sú všeobecné podmienky poskytnutia úveru vyhotovené ako formulár, kde podľa čl. 17 na zabezpečenie peňažného záväzku dlžníka ako vystaviteľa zmenky vyplývajúceho z tejto úverovej zmluvy voči veriteľovi ako remitentovi vystavil vystaviteľ zmenku, v ktorej nie sú vyplnené zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy. Zmluvné strany sa dohodli, že zmenkovú sumu vyplní na zmenke remitent najskôr v deň, kedy sa v zmysle bodu 4 týchto podmienok stane celý dlh splatný okamžite, t.j. keď dlžník neuhradí včas 4 po sebe idúce splátky, prípadne uhradí len časti splátok alebo neuhradí včas poslednú splátku alebo časť poslednej splátky. Zmenková suma bude pozostávať zo sumy všetkých peňažných nárokov veriteľa voči dlžníkovi, ktoré veriteľovi vzniknú ku dňu vyplnenia zmenky. Odporca v tejto súvislosti poukázal na ust. § 4 ods.6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu poskytnutia úveru.

Pokiaľ sa okresný súd s vyššie uvedenými námietkami odporcu vysporiadal tak, že poukázal na ust. čl. I § 17 ZZŠ, z ktorého vyplýva prekážka prenesenia kauzálnych námietok na ďalšieho nadobúdateľa zmenky, ktorým je navrhovateľ, čo je práve dôsledkom abstraktnosti a nespornosti záväzku zo zmenky, s týmto právnym názorom sa odporca nestotožnil. Uviedol, že základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený priestor na dojednávanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý právnym predchodcom navrhovateľa, spoločnosťou POHOTOVOSTĚ, s.r.o. túto charakteristiku spĺňa. Spoločnosť POHOTOVOSTĚ, s.r.o. v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti poskytla odporcovi ako fyzickej osobe spotrebiteľovi úver, pričom hoci v zmluve bolo uvedené, že tento bol poskytnutý na výkon povolania, daná skutočnosť nebola preukázaná, ani ničím podložená. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne, ktorý v uznesení č.k. 8Ncb/115/2013-28 zo dňa 06.06.2013 určil, že na konanie vo veci je príslušný okresný súd. Odôvodnil to tým, že v danom prípade bola zmenka vystavená ako zabezpečovací prostriedok z poskytnutého úveru a v súvislosti s vyriešením otázky, či ide o nárok navrhovateľa uplatňovaný zo zmenky alebo nárok tzv. kauzy, v ktorej mala zmenka len zabezpečovací charakter je túto kolíziu potrebné riešiť v súlade s princípom zvýšenej ochrany spotrebiteľa.

Odporca ďalej v odvolaní uviedol, že predmetná zmluva o úvere je jednoznačne spotrebiteľskou zmluvou a právny vzťah založený medzi účastníkmi je vzťahom občianskoprávnym v zmysle § 52 a nasl. Obč. zák. Preto pokiaľ aj bod 17 VPPÚ obsahuje klauzulu v zmysle § 262 ods.1 Obch. zák., táto klauzula obchádza ust. § 52 ods.2 Obč. zák. o preferovaní právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku a je preto zo zákona neplatná. S poukazom na tieto skutočnosti má odporca za to, že zmluvné dojednanie, dohoda o vyplnení zmenky je neprijateľná zmluvná podmienka, ktorá ako zmluvné dojednanie vyznieva výrazne v neprospech spotrebiteľa a sleduje cieľ obísť právne predpisy týkajúce ochrany spotrebiteľa. Spotrebiteľské právo v čase uzavretia zmluvy nevylučovalo prijať od dlžníka zmenku, avšak len na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, ktorá úprava bola obsiahnutá v § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Dohoda uzavretá v čl. 17 VZP však umožňuje vystaviť povinnému zmenku, v ktorej nie je vyplnená zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkovej sumy a takéto zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky za stavu, že ide o spotrebiteľský vzťah a ktoré zmluvné dojednanie mení vzťah medzi účastníkmi zo zmluvného dojednávania na vzťah zo zmenky, ktorý nie je zásadne kauzálny a nepožíva žiadnu ochranu spotrebiteľa, musí súd vyhodnotiť ako neprijateľné a tým neplatné v súlade s § 53 ods.5 Obč. zák., resp. ako neplatné dojednanie v zmysle § 52 ods.2 Obč. zák. Odporca tiež odkázal na rozhodnutia všeobecných súdov v konaniach, kde posudzovali nároky podľa spotrebiteľského práva.

Odporca v odvolaní zároveň navrhol, aby súd podľa ust. § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p. prerušil toto konanie až do rozhodnutia Súdneho dvora ES o prejudiciálnej otázke, ktorú podal Krajský súd v Prešove v skutkovo a právne totožnej veci CD Consulting c/a Q. Vasko na Súdny dvor ES v znení „majú sa čl. 6 ods.1 Smernice Rady 93/13/EHS (1) z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a čl. 4 Smernice Rady 87/102/EHS (2) z 22.12.1986 o aproximácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení členských štátov, ktoré sa týkajú spotrebiteľského úveru vykladať v tom zmysle, že [IM] odporuje právna úprava členského štátu, akou je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá vnútroštátnemu súdu rozhodujúcemu o právach z indosovanej zmenky neumožňuje v zásade v žiadnej fáze konania ex offio preskúmať zmluvu a kauzu právneho vzťahu a prípadnú nekalú povahu zmluvnej

podmienky a tiež prípadné porušenie zákona upravujúceho dôsledky neuvedenia ročnej percentuálnej miery nákladov v zmluve o spotrebiteľskom úvere, z ktorej zmenka vznikla?“

V prípade, že odvolací súd nepreruší konanie a bude posudzovať uplatnený nárok ako nárok zmenkový, odporca poukázal na existenciu prekážky - *res iudicata* v prejednávanej veci. Uviedol, že nárok zo zmenky, ktorý si uplatňuje navrhovateľ v tomto konaní si z tej istej zmenky uplatnil prvý majiteľ zmenky POHOTOVOSTĚ s.r.o., proti odporcovi ešte pred jej indosovaním na Stálom rozhodcovskom súde zriadenom Slovenskou rozhodcovskou a.s.. Rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a.s. rozhodcovský súd uložil odporcovi zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. sumu 708,- Eur spolu s príslušenstvom. Zároveň odporca uviedol, že odporca bol trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec č.k. 2T/92/2010 zo dňa 03.05.2010 právoplatne uznaný vinným z prečinu podvodu podľa § 221 ods.1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že dňa 05.05.2009 v Lučenci uzatvoril so spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. zmluvu o úvere, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver vo výške 350,- Eur, ktorý sa zaviazal vrátiť v 12 mesačných splátkach po 58,- Eur, nezaplatil ani jednu splátku, pričom do žiadosti o úver do mesačných výdavkov neuviedol údaj o pôžičkách, ktoré mal voči iným spoločnostiam a na základe ktorých by mu úver poskytnutý nebol, čím spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. spôsobil škodu vo výške 696,- Eur. Predmetným trestným rozkazom bol odporca zaviazaný nahradiť poškodenému spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. škodu vo výške 465,33 Eur. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že nároky právneho predchodcu navrhovateľa voči odporcovi zo zmluvy o úvere, ktoré boli zabezpečené zmenkou uplatnenou odporcom v tomto konaní boli už minimálne čo do sumy 465,33 Eur právoplatne priznané súdom v trestnom konaní. Opätovné priznanie toho istého nároku by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

K odvolaniu odporcu podal písomné vyjadrenie navrhovateľ a navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Vo vyjadrení uviedol, že zmenka je listinný cenný papier, ktorý inkorporuje v listine ako takej samo právo navrhovateľa. Vo vzťahu k navrhovateľovi ako indosatárovi je preto jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Navrhovateľ predložil súdu ako dôkaz o svojich nárokoch platnú zmenku, ktorá spĺňa všetky náležitosti uvedené v zákone zmenkovom a šekovom, dokázal ňou teda jasne a zrozumiteľne svoje právo na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva. Voči forme a obsahu zmenky zo strany odporcu neboli vznesené žiadne námietky. Navrhovateľ je majiteľom zmenky na základe indosamentu a nie je účastníkom akéhokoľvek spotrebiteľského vzťahu. Zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy a nie je možné ju spájať alebo podmieňovať inými okolnosťami než sú na zmenke uvedené. Upozornil na ust. čl. I. § 17 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Z uvedeného podľa navrhovateľa jednoznačne vyplýva, že odporca vo všeobecnosti nie je oprávnený vznášať tzv. kauzálne námietky voči majiteľovi zmenky, ktoré vyplývajú z jeho vzťahu s pôvodným majiteľom zmenky. Za určitých okolností je síce prípustné uplatňovať tzv. kauzálne námietky voči navrhovateľovi, avšak námietka musí byť vznesená zo strany odporcu a predovšetkým odporca v tejto situácii nesie dôkazné bremeno na preukázanie svojich tvrdení. Navrhovateľ vo vyjadrení odkázal na uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21.11.2013, ktoré bolo vydané v skutkovo a právne zhodnej veci navrhovateľa. Zároveň si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 59,49 Eur bez DPH.

K meritu prerušenia konania Krajským súdom v Prešove vo veci 6Co/156/2013 navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 6Co/156/2013-197 zo dňa 16.05.2014 odvolacie konanie zastavil. Na základe tejto skutočnosti došlo zároveň aj k právoplatnému skončeniu tohto súdneho sporu.

Krajský súd ako súd odvolací prejednal vec podľa § 212 ods.1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods.2 O.s.p.. Rozsudok bol odvolacím súdom verejne vyhlásený v zmysle § 211 ods.2 a § 156 ods.1 O.s.p. V zmysle § 156 ods.3 O.s.p. bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Banskej Bystrici dňa 13.11.2014.

Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že odporca vystavil blankozmenku, ktorú ako vystaviteľ riadne podpísal. Identifikoval sa pritom ako fyzická osoba, nie ako podnikateľ. Na zmenke je uvedené číslo zmluvy a záväzok odporcu zaplatiť za túto zmenku pri predložení na rad spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s.r.o. zmenkovú sumu. Zmenková suma a dátum začiatku úročenia zmenkového úroku pri vystavení zmenky vyplnené neboli. Doplnil ich pôvodný majiteľ zmenky. Zmenka bola vystavená ako zmenka na videnie (pri predložení) splatná v sídle pôvodného majiteľa zmenky s tým, že na zmenke bolo určené „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Zmenka bola vystavená „bez protestu“. Na rubovej strane zmenky bol uvedený indosament, ktorým bola zmenka prevedená z pôvodného vlastníka zmenky na navrhovateľa v konaní.

Prvostupňový súd zaslal v zmysle Nariadenia odporcovi tlačivo C - tlačivo na odpoveď. Odporca v 30-dňovej lehote doručil okresnému súdu vyplnené tlačivo C, v ktorom uviedol, že pohľadávku akceptuje, nežiadal aby sa nariadilo ústne pojednávanie a nechcel si uplatniť protipohľadávku. Po 30-dňovej lehote na vyjadrenie odporcu bolo dňa 19.05.2014 okresnému súdu doručené vyjadrenie právneho zástupcu odporcu, v ktorom sú uvedené zhodné námietky ako v odvolaní. K vyjadreniu priložil trestný rozkaz Okresného súdu Lučenec č.k. 2T/92/2010-78 zo dňa 03.05.2010 a rozsudok Stáleho rozhodcovského súdu sp. zn. SR 00702/10 zo dňa 09.03.2010.

Podľa čl. 7. bod 1. „Nariadenia“, do 30 dní od doručenia odpovede odporcu alebo navrhovateľa v lehotách, ust. v čl. 5 ods. 3, alebo 6 súd alebo tribunál vydá rozsudok, alebo:

a) v rámci stanovenej lehoty, ktorá nesmie presiahnuť 30 dní si vyžiada od strán ďalšie podrobnosti, týkajúce sa pohľadávky;

b) vykoná dôkazy v súlade s čl. 9, alebo

c) predvolá strany na pojednávanie, ktoré sa uskutoční do 30 dní od predvolania

Podľa čl. 7. bod 3. „Nariadenia“, ak sa súdu alebo tribunálu nedoručí odpoveď dotknutej strany v lehote ust. v čl. 5 ods. 3, alebo 6, súd alebo tribunál vydá rozsudok o pohľadávke alebo proti pohľadávke.

Podľa čl. 5. bod 1. „Nariadenia“, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu je písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiadajú niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

Podľa čl. 19. „Nariadenia“, pokiaľ toto nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu v ktorom sa konanie vedie.

Podľa čl. I § 75 zák. č. 190/1950 Sb. zákona zmenkového a šekového (ďalej len ZZŠ) vlastná zmenka obsahuje:

1.) označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná;

2.) bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu;

3.) údaj zročnosti;

4.) údaj miesta kde sa má platiť;

5.) meno toho, komu, alebo na rad koho sa má platiť;

6.) dátum a miesto vystavenia zmenky;

7.) podpis vystaviteľa

Podľa čl. I § 5 ods. 1 ZZŠ v zmenke zročnej na videnie, alebo na určitý čas po videní môže vystaviteľ ustanoviť zúrokovanie zmenkovej sumy. V inej zmenke platí táto doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 5 ods. 2 ZZŠ úrokovú mieru treba udať v zmenke; ak chýba tento údaj, platí úroková doložka za nenapísanú.

Podľa čl. I § 5 ods. 3 ZZŠ úrok sa počíta od dáta vystavenia zmenky, pokiaľ nie je určený iný deň.

Podľa čl. I § 10 ZZŠ ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat' majiteľovi zmenky že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne, alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou neobanlivosťou.

Podľa čl. I § 17 ZZŠ, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi, alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka.

Podľa čl. I § 34 ods. 1 ZZŠ zmenka na videnie je zročná pri predložení. Musí byť predložená na platenie do 1 roku od dáta vystavenia. Vystaviteľ môže túto lehotu skrátiť, alebo určiť lehotu dlhšiu. Indosanti môžu tieto lehoty skrátiť.

Podľa § 4 ods. 6 zák. č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch a o zmene zákona o obchodnej inšpekcii, v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky (ďalej len Zákon o spotrebiteľských úveroch), v súvislosti s poskytovaním úveru od spotrebiteľa alebo inej osoby sa zakazuje splniť dlh zmenkou alebo šekom. Veriteľ smie prijať od dlžníka zmenku alebo šek na zabezpečenie svojich nárokov zo spotrebiteľského úveru, len ak ide o zabezpečovaciu zmenku a zmenková suma v čase vyplnenia je maximálne vo výške aktuálnej výšky nesplateného spotrebiteľského úveru a príslušenstva (vrátane zmluvných pokút a iných nárokov veriteľa zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere) vo výške maximálne 30% istiny poskytnutého spotrebiteľského úveru. Zmenku prijatú, resp. vyplnenú veriteľom v rozpore s predchádzajúcou vetou veriteľ nesmie prijať a je povinný ju dlžníkovi kedykoľvek na požiadanie vydať. Ustanovenie tohto odseku platí aj v prípade zmeny majiteľa zmenky alebo postúpenia práv zo zmenky.

Podľa § 4 ods. 7 Zákona o spotrebiteľských úveroch, veriteľ zodpovedá za škodu vzniknutú spotrebiteľovi porušením odseku 6 veriteľom.

Odporca v odvolacom konaní žiadal, aby súd prerušil konanie do rozhodnutia o prejudiciálnej otázke, ktorú položil Krajský súd v Prešove v skutkovo a právne totožnej veci vedenej na Krajskom súde v Prešove pod zn. 6Co/156/2013 navrhovateľ CD Consulting c/a Q. B. odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že toto konanie bolo uznesením Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/156/2013-197 zo dňa 16.05.2014 zastavené a následne bolo zastavené aj konanie na Európskom súdnom dvore. Aj pokiaľ by toto konanie zastavené nebolo, odvolací súd dospel k záveru, že nie sú splnené podmienky ust. § 109 ods.1 písm. c/ O.s.p., pretože konajúci súd nerozhodol, že požiadala Súdny dvor európskych spoločenstiev o rozhodnutie o predbežnej otázke podľa medzinárodnej zmluvy. Vnútroštátna úprava zmenkového práva je natoľko komplexná a vyčerpávajúca, že konajúci súd nemá dôvod takúto otázku položiť. Rovnako by výsledok prejudiciálneho konania vedeného v spore označenom odporcom v návrhu na prerušenie konania nebol pre prejednávajúcu vec relevantný, preto by prerušenie konania v prejednávanej veci mohlo mať za následok nielen odňatie práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods.1 Ústavy SR, ale aj zmarenie práva na spravodlivé súdne konanie zaručené účastníkom konania čl. 6 ods.1 Dohovoru na ochranu ľudských práv a slobôd.

Pokiaľ odporca namietal, že nie sú splnené podmienky pre rozhodnutie vo veci samej, keďže o veci už bolo právoplatne rozhodnuté trestným rozkazom Okresného súdu Lučenec a rozsudkom Stáleho rozhodcovského súdu, odvolací súd uvádza, že ani jedno z predložených rozhodnutí neupravuje právne vzťahy medzi navrhovateľom a odporcom. Rozhodnutie Stáleho rozhodcovského súdu bolo vydané v právnej veci navrhovateľa Pohotovosť s.r.o. proti odporcovi a netýkalo sa povinnosti odporcu zaplatiť zmenkovú sumu súčasnému majiteľovi zmenky, preto nemôže tvoriť prekážku res iudicata. Nad rámec toho odvolací súd uvádza, že si je vedomý konštantnej judikatúry všeobecných súdov, ktoré ohľadom rozhodcovskej doložky uvedenej v zmluve o spotrebiteľskom úvere uzatváranej medzi pôvodným majiteľom zmenky a odporcom judikovali, že táto doložka mala charakter nekalej zmluvnej podmienky a preto nezakladala právomoc rozhodcovského súdu vo veci rozhodovať. Keďže rozhodnutie vydal subjekt, ktorý na to nebol oprávnený, takéto rozhodnutie nemôže mať atribúty vykonateľného rozhodnutia a nemohlo by založiť prekážku res iudicata ani za predpokladu, že by sa týkalo rozhodnutia v tej istej právnej veci. Rovnaký záver vyplýva z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6 M Cdo/9/2012 zo dňa 16.01.2013, dostupného na www.supcourt.gov.sk <<http://www.supcourt.gov.sk>>.. Trestný rozkaz, na ktorý odporca odkazuje, vyslovil povinnosť odporcu uhradiť finančnú sumu prvému majiteľovi zmenky v súvislosti so spáchaním trestného činu. Netýka sa účastníkov konania o predloženej zmenke, a preto ani nezakladá prekážku res iudicata. V súlade s vyššie uvedenou argumentáciou odvolací súd pripomína, že aj pokiaľ by na základe uvedených rozhodnutí odporca zo zmenky pôvodnému majiteľovi zmenky plnil (čo odporca v konaní netvrdil), opäť by išlo o vznesenie kauzálnej námietky a keďže nie sú splnené predpoklady na to, aby súd prihliadal ku kauzálnym námietkam, aj plnenie z uvedených rozhodnutí by bolo v spore irelevantné.

Po zhodnotení skutočností zistených z predloženého spisu odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa dostatočne zistil skutkový stav veci a na základe vykonaných dôkazov vec správne právne posúdil.

Prvostupňový súd správne zistil, že navrhovateľ si uplatňuje svoj nárok z indosovanej zmenky, ktorá bola v čase vystavenia blankozmenkou, do ktorej boli údaje o výške zmenkovej sumy a o začiatku úročenia dohodnutou zmenkovou úrokovou sadzbou doplnené prvým majiteľom zmenky. Zmenka bola následne indosovaná na súčasného majiteľa zmenky, ktorý je navrhovateľom v konaní. Platnosť zmenky ako takej odporca v konaní nenamietol a prvostupňový súd správne zistil, že zmenka obsahuje všetky zákonom požadované náležitosti v zmysle čl. I § 75 Zákona zmenkového a šekového. Prvostupňový súd tiež správne charakterizoval zmenku ako záväzok dlžníka, ktorý je priamy, bezpodmienečný, nesporný a abstraktný. Preto pokiaľ dlžník sám vystavil zmenku, v ktorej pri vystavení uviedol výšku dohodnutého zmenkového úroku 0,25% denne, týmto právnym úkonom sa zaviazal pre prípad nesplnenia svojej povinnosti splatiť zmenkovú istinu pri predložení majiteľovi zmenky aj výšku zmenkových úrokov 0,25% denne. Túto výšku nedopisoval do zmenky prvý majiteľ zmenky, ani iný majiteľ zmenky, dohodnutá výška zmenkového úroku ako sankcie pre prípad nezaplatenia zmenkovej sumy bola súčasťou vystavenej zmenky a teda vystaviteľ svojím podpisom na zmenke túto povinnosť na seba dobrovoľne prevzal.

Odporca v priebehu prvostupňového konania, rovnako v odvolaní poukazoval na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere uzavretej medzi dlžníkom a prvým majiteľom zmenky.

Vzhľadom na skutočnosť, že zmenka je abstraktným právnym úkonom oddeleným od dôvodov (kauzy), pre ktoré je vystavená, prvostupňový súd správne nevykonával dokazovanie smerom k obsahu úverovej zmluvy uzavretej medzi odporcom a prvým majiteľom zmenky. Predmetom tohto konania nie sú nároky spotrebiteľa zo spotrebiteľskej úverovej zmluvy, a preto ani nebol dôvod posudzovať platnosť tejto zmluvy a skúmať, či táto zmluva obsahuje prijateľné podmienky tak, ako je to uvedené v odvolaní odporcu.

Predmetom konania je uplatnenie nároku zo zmenky. Prvostupňový súd sa správne vysporiadal s námietkami odporcu v priebehu prvostupňového konania keď uviedol, že aj za predpokladu, že by mal odporca námietky voči prvému majiteľovi zmenky, ktoré by mohli súvisieť s kauzálnou zmluvou (kauzálne námietky), indosáciou zmenky je možnosť vzniesť tieto kauzálne námietky aj voči súčasnému majiteľovi

zmenky podmienená splnením podmienok upravených v čl. I, § 17 Zákona zmenkového a šekového. V zmysle tohto ustanovenia odporca môže robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na vzťahoch odporcu k pôvodnému majiteľovi zmenky iba za predpokladu, ak súčasný majiteľ (navrhovateľ) pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu odporcu ako dlžníka zo zmenky. Takúto námietku však ani v priebehu prvostupňového ani odvolacieho konania odporca nevzniesol a zároveň nepreukazoval. Z tohto dôvodu na vznesené kauzálne námietky nie je možné v konaní prihliadnuť.

Odporca v konaní namietal, že zmluvné dojednanie o vyplnení zmenky je neprijateľnou a teda neplatnou zmluvnou podmienkou. Podľa jeho názoru dohoda o vyplnení zmenky je preto neplatná. Prvostupňový súd v napadnutom rozhodnutí správne uviedol, že v prejednávanej príhode došlo k zmene majiteľa zmenky s tým, že navrhovateľ ako indosatár nenadobudol práva a povinnosti svojho predchodcu, ale právo zo zmenky. Preto pokiaľ odporca vznáša námietku, že pôvodný majiteľ vyplňal zmenku na základe neplatnej dohody o vyplnení zmenky, mohol by tak urobiť výlučne za predpokladu unesenia dôkazného bremena po vznesení námietky v zmysle čl. I § 10 Zákona zmenkového a šekového, podľa ktorého ak blankozmenka nebola vyplnená tak, ako bolo dojednané, poslednému majiteľovi zmenky je možné namietiť, že dohoda o vyplňovanom práve nebola dodržaná, iba za predpokladu, ak súčasný majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou neobstaranosťou. Dôkazné bremeno pri preukázaní zlomyseľného nadobudnutia pritom spočíva na dlžníkovi, ktorý v priebehu konania uvedenú námietku nevzniesol ani nepreukázal.

Prvostupňový súd pri rozhodovaní správne postupoval v zmysle Nariadenia, podľa ktorého súd rozhoduje o pohľadávke na základe návrhu doručeného na tlačive A a na základe vyjadrenia odporcu doručeného na tlačive C. Odporca doručil do 30 dní tlačivo C, v ktorom uviedol, že pohľadávku akceptuje, protipohľadávku si neuplatňuje a o nariadenie pojednávania nepožiadala. Neskôr doručené písomné vyjadrenie odporcu bolo v rozpore s jeho vyjadreniami na tlačive C a bolo doručené po 30 dňovej lehote ustanovenej Nariadením. Napriek tomu sa s nimi prvostupňový súd riadne vysporiadala.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodoval odvolací súd podľa čl. 16 Nariadenia v nadväznosti na čl. 19 Nariadenia a ust. § 224 ods. 1 a § 150 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku. Navrhovateľ bol v odvolacom konaní úspešný a vo vyjadrení k odvolaniu si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 59,49 Eur bez DPH. Pri vyhodnotení, či trovy právneho zastúpenia boli v odvolacom konaní navrhovateľom vynaložené účelne, vychádzal odvolací súd z aktuálnej judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktorý v odôvodnení svojich rozhodnutí 6Mcd0/5/2013 zo dňa 19.03.2014 a 6Mcd0/9/2013 zo dňa 20.06.2014 uviedol, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v SR, nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde.

Ako odvolací súd zistil, podania navrhovateľa v prejednávanej veci majú charakter formulárových podaní, ktoré sa v jednotlivých konaniach vedených na súdoch v Slovenskej republike riešia individualizáciou odporcu a výšky uplatňovanej pohľadávky, avšak čo do obsahu vyjadrení ostávajú totožné. Úkony právneho zástupcu tak neobsahujú špecifický individuálny vklad poskytovateľa právnej služby a ostávajú vo forme čisto administratívnej záležitosti. Ako je uvedené aj v cit. rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR, v konaniach v ktorých účastník podáva všeobecne formulované (formulárové) vyjadrenia sú súdy povinné konštatovať neúčelnosť nákladov vynaložených na právne zastúpenie, a teda ich nepriznanie účastníkovi, ktorý by inak na ich náhradu mal právo, čím nie je účastníkovi odňatá možnosť zvoliť si v konaní právneho zástupcu. Rozhodnutie o neúčelnosti trov konania sa týka posúdenia skutočnosti, či účelom vykonaných úkonov právnej služby bolo nadobudnutie práva na zaplatenie právneho zastúpenia alebo účelom bolo primárne poskytnutie právnej služby zastúpenému účastníkovi, ktorý by bez využitia týchto služieb v konaní nebol úspešný. V prípade tzv. hromadných vecí (konaní v skutkovo a právne totožných právnych sporoch) sa účelným javí poskytnutie právnej služby v tých prípadoch, kedy je vyjadrenie vypracované právnym zástupcom účastníka individualizované, osobitne reaguje na špecifická prebiehajúceho konania a obsahuje nové skutočnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozhodnutie vo veci samej. V prejednávanej veci malo podanie právneho zástupcu navrhovateľa v odvolacom konaní charakter všeobecných formulárových vyjadrení, preto ho nie je možné označiť ho za individualizované. Z týchto dôvodov odvolací súd navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.